

Comisia Europeana propune reglementari pentru limitarea achizitiilor în UE de catre companiile straine care beneficiaza de subventii

Comisia Europeana a propus miercuri un nou instrument menit sa abordeze potentialele efecte de denaturare cauzate de subventiile straine în cadrul pietei unice, se arata într-un comunicat al Executivului comunitar.

Propunerea legislativa prezentata miercuri a fost elaborata în urma adoptarii Cartii albe în iunie 2020 si a organizarii unui amplu proces de consultare cu partile interesate. Scopul sau este de a elimina o lacuna în materie de reglementare care afecteaza piata unica. În prezent, subventiile acordate de guvernele tarilor terte nu fac în mare masura obiectul unui control, în timp ce subventiile acordate de statele membre sunt atent analizate. Noul instrument este conceput pentru a aborda în mod eficace subventiile straine care cauzeaza denaturari si afecteaza conditiile de concurenta echitabile din cadrul pietei unice în orice situatie de pe piata.

De asemenea, noul instrument este un element-cheie pentru realizarea Strategiei industriale a UE, a carei versiune actualizata a fost adoptata tot miercuri, prin promovarea unei pietei unice echitabile si competitive, stabilind astfel conditiile de care industria europeana are nevoie pentru a prospera.

Normele UE privind concurenta, achizitiile publice si instrumentele de aparare comerciala joaca un rol important în asigurarea unor conditii echitabile pentru întreprinderile care îsi desfasoara activitatea în cadrul pietei unice. Însa niciunul dintre aceste instrumente nu se aplica subventiilor straine care le ofera beneficiarilor lor un avantaj inechitabil atunci când achizitioneaza întreprinderi din UE, participa la achizitii publice în UE sau desfasoara alte activitati comerciale în UE. Astfel de subventii straine pot lua diferite forme, cum ar fi împrumuturile cu dobânda zero si alte tipuri de finantare sub cost, garantiile de stat nelimitate, acordurile cu taxe zero sau granturile directe.

Propunerea prezentata miercuri este însoțita de un raport de evaluare a impactului, care explica în detaliu rationamentul care sta la baza regulamentului propus si descrie o serie de situatii în care subventiile straine pot provoca denaturari în cadrul pietei unice.

În temeiul regulamentului propus, Executivul comunitar va avea competenta de a investiga contributiile financiare acordate de autoritatile publice ale unei tari terte în beneficiul întreprinderilor care desfasoara o activitate economica în UE si de a remedia efectele de denaturare ale acestor contributii, dupa caz.

În acest context, în regulamentul se propune introducerea a trei instrumente, doua instrumente bazate pe notificare si un instrument general de investigare a pietei. Mai precis: un instrument bazat pe notificare având ca scop investigarea concentrarilor care implica o contributie financiara din partea unui guvern al unei tari terte, în cazul în care cifra de afaceri din UE a întreprinderii care urmeaza sa fie achizitionata (sau cel puțin a uneia dintre partile care participa la concentrare) este de minimum 500 de milioane de euro, iar contributia financiara straina este de cel puțin 50 de milioane de euro. De asemenea, se propune introducerea unui instrument bazat pe notificare având ca scop investigarea ofertelor din cadrul procedurilor de achizitii publice care implica o contributie financiara din partea unui guvern al unei tari terte, în cazul în care valoarea estimata a contractului de achizitii publice este de minimum 250 de milioane de euro, si un instrument având ca scop investigarea tuturor celorlalte situatii de pe piata, precum si investigarea concentrarilor si a achizitiilor publice cu o valoare mai redusa, în cazul carora Comisia va putea deschide investigatii din proprie initiativa (ex officio) si va putea solicita notificari ad-hoc.

În ceea ce priveste cele doua instrumente bazate pe notificare, achizitorul sau ofertantul va trebui sa notifice ex ante orice contributie financiara primita de la un guvern al unei tari terte în legatura cu concentrarile sau achizitiile publice care ating pragurile stabilite. Concentrarea în cauza nu va putea fi finalizata, iar ofertantul investigat nu va

putea primi contractul înainte ca notificarea sa fie analizata de catre Comisie. Sunt prevazute termene obligatorii pentru adoptarea deciziei de catre Comisie.

În temeiul regulamentului propus, în cazul în care o întreprindere nu respecta obligatia de a notifica o concentrare subventionata sau o contributie financiara primita în cadrul unei proceduri de achizitii publice care atinge pragurile stabilite, Comisia poate sa impuna amenzi si sa analizeze tranzactia ca si cum aceasta ar fi fost notificata.

Pe de alta parte, instrumentul general de investigare a pietei îi va permite Comisiei sa investigheze si alte tipuri de situatii de pe piata, cum ar fi investitiile de tip greenfield sau concentrarile si achizitiile publice care nu ating pragurile stabilite, atunci când suspecteaza ca este posibil sa se fi acordat o subventie straina. În aceste cazuri, Comisia va putea sa deschida investigatii din proprie initiativa (ex officio) si sa solicite notificari ad hoc.

Pe baza feedback-ului primit cu privire la Cartea alba, asigurarea respectarii regulamentului îi va reveni exclusiv Comisiei, astfel încât sa se asigure aplicarea uniforma a acestuia în întreaga UE.

În cazul în care stabileste ca exista o subventie straina si ca aceasta denatureaza concurenta, Executivul comunitar va lua în considerare, daca acest lucru se justifica, posibilele efecte pozitive ale subventiei straine si le va pune în balanta cu efectele negative cauzate de denaturare.

Atunci când efectele negative le depasesc pe cele pozitive, CE va avea competenta de a impune masuri reparatorii sau de a accepta angajamente asumate de întreprinderile în cauza pentru a remedia denaturarea.

În ceea ce priveste masurile reparatorii si angajamentele, regulamentul propus include o serie de masuri corective structurale sau comportamentale, cum ar fi cesionarea anumitor active sau interzicerea anumitor comportamente pe piata.

În cazul tranzactiilor notificate, Comisia va avea, de asemenea, competenta de a interzice achizitia subventionata sau atribuirea contractului de achizitii publice ofertantului subventionat. Odata adoptat, regulamentul va fi direct aplicabil în întreaga UE, informeaza Executivul comunitar.

"Europa este o superputere în domeniul schimburilor comerciale si al investitiilor. În 2019, stocul de investitii straine directe a depasit 7 mii de miliarde EUR. Deschiderea pietei unice este cel mai mare atu al nostru, însa deschiderea trebuie sa fie însoțita de echitate. De peste 60 de ani, avem un sistem de control al ajutoarelor de stat pentru a împiedica aparitia unei curse a subventiilor între statele membre, iar astazi adoptam o propunere pentru a putea contracara si subventiile straine care denatureaza concurenta. Este cu atât mai important sa asiguram conditii de concurenta echitabile în aceste vremuri dificile, pentru a sprijini redresarea economiei UE.", a afirmat vicepresedintele executiv Margrethe Vestager, responsabil de politica în domeniul concurentei si de clusterul "O Europa pregatita pentru era digitala".

La rândul sau, Valdis Dombrovskis, vicepresedintele executiv responsabil de economia în serviciul cetatenilor si de comert, a apreciat ca "fenomenul daunator al avantajelor inechitabile acordate prin intermediul subventiilor afecteaza de mult timp concurenta internationala si de aceea am decis ca lupta împotriva unor astfel de practici neloiale sa constituie o prioritate".

"Acestea denatureaza pietele si ofera avantaje competitive pe baza sprijinului primit, si nu pe baza calitatii si a capacitatii de inovare a produselor în cauza. Propunerea prezentata astazi vine în completarea eforturilor noastre internationale în aceasta privinta. Regulamentul propus va asigura conditii de concurenta echitabile în cadrul UE si va încuraja schimbari pozitive, mentinând totodata deschiderea care este vitala pentru forta noastra economica", a adaugat el.